

LEMTINGAS KLAUSIMAS

Bitė niekaip negalėjo užmigti. Vartėsi, bambėjo, skaičiavo, kiek kartų per valandą suknarkia šeškas Borisas, tačiau akys nesimerkė, o mintys galvoje dūzgė tarsi širšių lizdas. Išgirdusi pirmuosius gaidžius, nusprendė nebesikankinti ir kilti.

Šiandien ketino tėčiui įrodyti, kad nereikia laukti keturiolikos – ji jau dabar gali laikyti egzaminą ir stoti į Miško Motės mokyklą.

Per kiekvieną pavasario lygiadienio šventę Lietuvos jaunuoliai laikydavo egzaminą, tada paaiškėdavo, kokiais ypatingais gebėjimais dievai juos apdovanojo. Joks burtininkas negalėjo pats pasirinkti dovanos, tačiau Bitė vyłėsi susitarti su dievais. Ji net paslapčia surengė nedidelę ceremoniją: uždegė aukurą ir paprašė suteikti jai ne kokią nors kitą, o užkalbėjimo dovaną.

– Su gamtos pabudimo švente! Šiandien pagaliau paaiškės, ar dievai iš klausė mano maldas! – ausį šeškui pakasė Bitė.

– Dar penkias minutes... – per miegus burbtelėjo Borisas.

– Kelkis tik, tinginy, – tačiau šis tik pirstelėjo ir liko gulėti savo guolyje.

Bitė į apačią nusileido viena, jos laukė ledinė upė. Pirmą pavasario dieną Lietuvos gyventojai bėgdavo išsimaudyti Ūloje, tikėdamiesi sveikų ir laimingų metų.

Lauke buvo labai žvarbu, o upę dengė storas rūko sluoksnis. Bitė labiau norėjo likti tvirtovėje nei basomis žengti į lauką. Vis dėlto nesiryžo laužyti tradicijos. *Tu gali, tu gali, tu gali*, stovėdama prie užpakalinių tvirtovės durų drąsino save

ir giliai įkvėpusi šoko į žolę. Rasai pakutenus basas pėdas, ji leidosi bėgti. Dar spėjo pastebėti, kad virš galvos klykteldamas praskrido nematytas laukinis slibinas.

Upėje jau krykštavo tuzinas moterų. Burtininkės, pamaičiusios Bitę, ėmė ją kviesti šūkaudamos ir plodamos. Mergaitė, nusimetusi skraistę ir baltinius, nėrė į vandenį. Atrodė, kad tai mažų geliančių adatų jūra. Bet netrukus jos protą ir kūną apėmė ramybė ir pasididžiavimas. Jeigu ji gali išsimaudyti tokia me šaltyje, gali įkalbėti ir tėtį leisti egzaminą laikyti šiandien.

Palaima truko neilgai. Nerimas grįžo, tad kiek paplaukiojusi grįžo į krantą ir apsigobusi skara movė atgal į savo kambarį.

Jame stovėjo milžiniška dulkėmis ir senove kvepiančių knygų kolekcija, stalas, lova ir ažuolinė spinta. Priėjusi prie jos Bitė spragtelėjo pirštais. Durys atsivėrė ir jos lininiai marškiniai, kelnės, ilgas sijonas bei apsiaustas patys atėjo pas ją. Mergaitė ištiesė rankas, iškėlė vieną koją, paskui kitą ir netrukus drabužiai patys užsliuogė jai ant kūno.

– Kažką pamiršau... Oi, tikrai, – pirštais spragtelėjo dar du kartus ir iš papuošalų dėžutės pabiro žalvarinės apyrankės. Jos nuriedėjo stalo paviršiumi, vėliau jo koja ir galiausiai ažuolinėmis grindimis iki pat Bitės. Iš paskos atbėgo ant siūlo pakabinta slibino iltis, rasta slibinų treniruočių manieže, ir pomanderis*, į kurį Bitė įlašindavo lašelį rožių aliejaus.

Bitė ištiesė rankas delnais į apačią ir apyrankės užskrido ant riešų. Viena neklaūzada pakibo ant ausies ir Bitė sukikeno. Šis naujai išmoktas burtas labai smagus, bet dar gerai neišvaldytas. Nusiėmusi pabėgėlę nuo ausies, užnėrė ją ant rankos. Galiausiai pasidabino ore kybojusiais kaklo papuošalais, ant

* Tuščiaviduris papuošalas. Į jo vidų dedama natūralios vilnos, kurią galima kvepinti eteriniais aliejais.

galvos užsivožė plačiakraštę sėkmę nešančią skrybėlę ir pasijuto pasiruošusi.

– Šiandien! – tarsi padrąsindama save garsiai tarė Bitė ir švilptelėjo Borisui.

Tas dabita kaip tik baigė tepti savo kailį čiobrelių aliejumi ir striktelėjo jai ant peties.

– Labas rytas, – į erdvią paveikslais nukabinėtą menę įžengusi Bitė peršoko žaltį. Pro didžiulius langus švietė pavasario saulė, todėl namų globėjas kaitinosi jos spinduliuose ir saldžiai snaudė.

– Su pavasario lygiadieniu, brangioji, – mama Liepa suspaudė dukrą mėtomis kvepiančiame glėbyje.

Tuo metu Borisas nuo Bitės peties šmurkštelėjo į jos lininius marškinius, rankove nulėkė žemyn ir liuoktelėjo prie savo dubens.

– Labas, Saulele, – tėtis Arvaldas apdovanojo dukrą plačia šypsena.

Saulelės pravardę gavo, nes jos ilgi plaukai buvo šviesios medaus spalvos, akyse atspindėjo dangus, o nosį ir skruostus puošė strazdanos.

– Šventės proga tarnai specialiai tau iškepė blynų su sviesu ir cinamonu, ką tik pargabentų iš tolimų šalių.

– Skanumėlis, – rankomis patrynė ji.

– Bite! Damos prie stalo su skrybėle nesėdi, – papriekaištavo mama.

Bitė buvo ne šiaip mergaitė, ji buvo valdovo dukra, todėl turėjo laikytis daugybės taisyklių ir elgtis pagal etiketą. Nors prieštarauti ir išdykauti buvo daug smagiau, šiandien ji negalėjo suklysti, tad iškart pakluso.

– Oi, taip taip, – mandagiai linktelėjo, tupdydama skrybėlę ant kėdės šalia.

– Ir vėl skaitei iki paryčių? – tarsi priekaištaudama, bet su šypsena paklausė Liepa.

– Neskaičiau, – sumelavo ir sulleido dantis į minkštą blyną.

Knygos, kurias Bitė labai brangino, anksčiau priklausė močiutei Gilei. Į ją mergaitė lygiavosi, nes ji buvo galingiausia Lietavijos užkalbėtoja. Ji gebėjo sutramdyti pikčiausią vilką, aršiausią lūšį ir nuožmiausią slibiną. Deja, prieš pusmetį močiutė žuvo ir iškeliavo mirties deivės Velionos keliu.

Bitė po netekties turėjo tik vieną prašymą: paveldėti visas mylimos močiutės knygas, kuriose buvo daug žinių apie karalystėje gyvenančius žvėris. Vylėsi, kad tos knygos padės pasiruošti užkalbėjimo egzaminui anksčiau, nei leido karalystės statutai. Matot, ypatingoji galia buvo dar ne viskas, ją reikėjo lavinti ir stiprinti, todėl Bitė kiekvieną vakarą palinkdavo prie knygų ir mokydavosi iki pat paryčių, pasišviesdama pačios sugaudytai jonvabaliais, kuriuos laikydavo stikliniame permatomame inde.

Apie tai, ko išmoko, šį rytą ir norėjo pasikalbėti su tėvais, tačiau jie tik klausinėjo, ar patiko puotai paruošta suknelė, ką ryte sutiko maudantis upėje, ar džiaugiasi, kad vakarienei tarnai

pagamins jos taip mėgstamų putpelių. Šie pašnekesiai apie nieką ją erzino, todėl neryžtingai pabandė nukreipti kalbą:

– Žinot ką... – ir susidomėję tėvai pakėlė akis į dukrą, – lygiadienio proga noriu kai ko... – prikando lūpą, – paprašyti...

– Ir ko gi? – tėtis paglostė savo vešlią rudą barzdą ir atsi-kando povo šlaunies.

– Leiskmanšiandienlaikytiegzaminą, – lėkštei išpyškino Bitė. Akies krašteliai pamatė, kad už tėčio nugaros pūstelėjo skersvėjis, mama papurtė galvą, Borisas paspringo kąsniu ir ėmė krenkšti, o auklė Austėja ant pirštų galų ištipeno iš menės.

Stojo tylą. Bitei atrodė, kad visa Lietavija girdi, kaip stii-priai plaka jos širdis.

– Kiek tau metų, Bite? – po gana ilgos pauzės susierzinęs paklausė tėtis.

– Dešimt, – krūtinę išpūtė karalaitė.

– Nuo kelerių metų galima laikyti stojimo egzaminą?

– Bet nesvar...

– Nuo kelerių?

– Keturiolikos, – akis į lėkštę ir vėl įsmeigė mergaitė.

– Tai kodėl mes kasdien kalbame apie tą patį?

– Vakar aš tau nieko nesak... – pamačiusi griežtą tėčio žvilgsnį ji nutilo.

– Aš savo dukrai neleisiu pažeidinėti įstatymų!

– Nesuprantu to! – užsiplieskė Bitė. – Jeigu žmogaus galia bunda, kam dar laukti? Daug geriau pradėti treniruotis dabar pat. Tik taip galėsiu tapti galingiausia...

– Iš kur tas galios troškimas, Bite? – nesuprato tėtis, bet mergaitė nekrepė į jo klausimą dėmesio.

– Močiutė laikė egzaminą vos aštuonerių, nes pasireiškė jos dovana. Vadinasi, kažkada buvo kitaip...

– Tavo dar nepasireiškė, – tėtis bandė nuslopinti dukros užsidegimą ir atsiduso, o Bitė pajuto, kad aplink ją atvėso oras. – Tu neturi užkalbėjimo dovanos. Bent jau kol kas.

– Man atrodo, kad ji jau reiškiasi. Aš treniravausi su laukiniu šernu...

– K-ką tu pasakei?

– Taip! – Bitės akyse užsiplieskė ugnelė. – Jis mane prisileido! Taigi tu privalai man leisti šiandien išbandyti savo jėgas!

– Nieko aš neprivalau, – ranka numojo tėtis ir akimirką sustingo, – ir... ar tai reiškia, kad buvai Gudų girioje?

– Nebuvau, tikrai nebuvau, tas šernas atklydo iš girios, bet paskui grįžo atgal... – ėmė teisintis, bet tėtis nebesiklausė.

– Lauksi keturiolikos kaip ir visi. Džiaukis, kad tas šernas tavęs neužpuolė. Juk tu tokia mažytė ir trapi, – atsiduso, o Bitei tai nuskambėjo kaip didžiausias įžeidimas. – Nejaugi tikrai manei, kad aš tau leisiu laikyti egzaminą, nors neklausėi ir elgeisi priešingai, nei buvo prašyta?

– Bet...

– Toks tavo elgesys negali pasikartoti, supratai?

– Supratau, – gal kiek per garsiai pasakė ir kad verksmas neprasiveržtų, susikišo blyną į burną.

Įkalbėti tėčio nepavyko, tačiau Bitė neketino nusileisti, ji turėjo kitą planą. Paskubomis baigė pusryčiauti ir pabandė švilptelėti Borisui, bet nepavyko, todėl tiesiog pamojo sekti paskui. Mergaitė, apimta pykčio ir nusivylimo, kone užskrido suktiniais laiptais į savo kambarį.

